3 Οκτωβρίου 2020

Αγάπη στους εχθρούς,πρόκληση ζωής (Λουκ.6,31-36)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία

Αρχιμ. Καραγιάννης Νικάνωρ

Μπροστά σ’ έναν καθρέπτη μας τοποθετεί σήμερα ο Χριστός, για να βλέπουμε την αδυναμία μας και να ελέγχουμε τον εαυτό μας: «Καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, και υμείς ποιείτε αυτοίς ομοίως», δηλ. αυτό που θέλετε να κάνουν οι άλλοι για σας, αυτό να κάνετε και εσείς σ’ εκείνους.

Μια τέτοια στάση ουσιαστικά αποτελεί το πρώτο αποφασιστικό βήμα, για να προχωρήσουμε στη χριστιανική ζωή. Μια τέτοια στάση δεν είναι απλώς ένας κανόνας καλής εξωτερικής και τυπικής συμπεριφοράς, δεν είναι απλώς ένα πλαίσιο, ώστε να οικοδομηθούν οι ανθρώπινες σχέσεις μας πάνω στην αμοιβαιότητα και τη δικαιοσύνη. Η αμοιβαιότητα του χρυσού κανόνα (να φέρεσθε προς τους αλλούς όπως θα θέλατε να φερθούν σε εσάς υπαινίσσεται, ασφαλώς, τη δικαιοσύνη, δεν περιορίζεται, όμως, σε αυτή. Και εδώ γεννιέται το ερώτημα, πως συνυπάρχει στα λόγια του Χριστού η εντολή της αγάπης, η οποία στο έσχατο όριό της φτάνει στην αγάπη για τους εχθρούς, με τη δικαιοσύνη.

Η περιχώρηση της αγάπηs και τηs δικαιοσύνηs δεν αίρει τη μεταξύ τουs ένταση. Χωρίς δικαιοσύνη, οι ανθρώπινεs σχέσεις γίνονται σκληρές και αδιάφορες και χωρίs αγάπη, γίνονται αποπνικτικές και βάρβαρες. Η αγάπη δεν καταργεί τη δικαιοσύνη ούτε την υποκαθιστά, αλλά τη διορθώνει και υποδεικνύει τη σωστή της κατεύθυνση. Είναι η ακατάλυτη δύναμη που έχει τη ρίζα της στον Θεό. Όταν ζητάμε, λοιπόν, από τον άλλο καλωσύνη, κατανόηση και αγάπη, αυτό σημαίνει ότι τον βλέπουμε στο βάθοs της υπαρξήs του. Εδώ ακριβώs φαίνεται ότι ο καθένας μαs είναι ζωντανή εικόνα θεού, που, όσο αμαυρωμένη, όσο σπιλωμένη και αν είναι, έχει υπέρτατη αξία. Έτσι οδηγούμαστε φυσικά και αβίαστα στην αγάπη.

Η αγάπη στους εχθρούς

Η αγάπη είναι για μαs για τους πιστούς το πλήρωμα του νόμου, η πεμπτουσία της χριστιανικής πίστεως και ζωής, ο πυρήνας της χριστιανικής αποκάλυψης. Η αγάπη είναι καρπός του Αγίου Πνεύματος, είναι το απόθεμα και η ποιότητα της πίστης μας. Μία αγάπη που απευθύνεται και αγκαλιάζει όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους. Όταν αγαπούμε μόνο όσους μας αγαπούν, όταν ευεργετούμε μόνο

όσους μας ευεργετούν, όταν βοηθάμε μόνο όσους μας βοηθούν, τότε η αγάπη μας γίνεται ψευδώνυμη, κίβδηλη και ιδιοτελής. Υποτάσεται στο καθημερινό παιχνίδι της συναλλαγής- δίνω και παίρνω-, ενώ οι σχέσεις που διαμορφώνονται μέσα σ' αυτό το πλαίσιο στηρίζονατι πάνω στο πλέγμα της ανταπόδοσης. Μία τέτοια συμπεριφορά, όμως, είναι επιλήψιμη από το λόγο του Χριστού γιατί έχει ως κίνητρό της τον υπολογισμό και το συμφέρον. Έτσι, μέτρο με το οποίο ζυγίζουμε και κάνουμε τα πάντα γύρω μας γίνεται το εγώ μας, με αποτέλεσμα να βυθιζόμαστε στην απομόνωση και τη μοναξιά.

Ο άλλος είναι η γίνεται εχθρός μας, τον αρνούμαστε, τον περιφρονούμε, τον αποφεύγουμε και, κάποτε, στρεφόμαστε εναντίον του και συγκρουόμαστε μαζί του με μία απίστευτη σκληρότητα. Κι όμως, ο απέναντί μας δεν είναι η κόλασή μας, αλλά ο παράδεισός μας. Γίνεται η κόλασή μας, όταν εμείς δεν γινόμαστε γι' αυτόν ο παράδεισός του. Αν ο εγωισμός είναι η καταστροφή της εικόνας του Θεού μέσα μας, τότε η στροφή μας προς τον άλλον είναι αυτό που συντρίβει τον εγωισμό μας και μας αποκαθιστά υγιείς μπροστά στον Θεό. Όσο πιο κακοί και απεχθείς μας φαίνονται οι άλλοι, τόσο με το άνοιγμα της καρδιά μας σ' αυτούς θεραπεύεται η αρρώστια μας.

Γράφει ένας λόγιος Μητροπολίτης: "Καμιά μορφή αγάπης δεν είναι πιο ελεύθερη από αυτήν, και καμιά μορφή ελευθερίας δεν ταυτίζεται πιο πολύ με την αγάπη των εχθρών (...) η αγάπη που δεν περιμένει ανταπόδοση (...) είναι αληθινά χάρις, δηλαδή ελευθερία (...). Μόνο όταν συμπίπτει η αγάπη με την ελευθερία, έχουμε θεραπεία".

Αγαπητοί αδελφοί, ο ιερός Χρυσόστομος σχολιάζει την σημερινή ευαγγελική περικοπή λέγοντας: "Ου γαρ είπε, μη μισήσηs, αλλά, αγάπησον"· και συνεχίζει: «Πρόσεξε τώρα και εσύ, καθώς ανεβαίνεις προs τα πάνω. Όταν σε αδικήσουν, να μην ανταποδώσεις. Επίσης, να μην μισήσεις αυτόν που σε έβλαψε, αλλά και να τον αγαπήσεις. Ακόμη περισσότερο, να τον ευεργετήσεις και να παρακαλείς γι' αυτόν τον Θεό». Σ' αυτή την πνευματική σκάλα έχουμε μόχθο και πολύ αγώνα μπροστά μας, αλλά η συνείδησή μας δεν θα μας αφήσει να ησυχάσουμε, ώσπου να βιώσουμε την αγάπη ως δώρο και θαύμα του Θεού. Αμήν.

Πηγή: agiazoni.gr